

HAJDUFÖLD

ÁRIFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 HÍR... 15 K... PÉLÉVRE... 90 K
 ÉS... 45 K... EGÉSZ ÉVRE... 80 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 60 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hetfé kivételével minden nap.
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

21. és 25. sz. rendelet (kibővitve)

Mi, erdélyi csapatunk parancsnoka, a katonai igazságszolgálati törvénykönyvek 32 és 57 § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadművelési területnek tekintetik:

1. Rend ellenszögöknek lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződésekkel a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregére vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találatnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik a magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lézít;

f) azok, akik meghatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiírtott helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget, vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kivesszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbelépnek, vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rendelet ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve:

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i) és k) pontokban foglaltak ellenszegülő a hadtörvény-szék által lesznek megvizsgálva és elítélve három évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírággal.

Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kénködési vagy árulási szándékkal lesz véghez vite, a háboru alatt már életben levő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását. Királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, csendőrtisztek, és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben ehét, lapok által lesz kihirdelve, ki esz ragasztva minden községben, hadi-

törvényszékek székhelyén, hadbíró-ságokon, térparancsnokságnál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdelve dobszó által is.

E formások megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 rap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek

abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságnál.
 Nagyszében, 1919. május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardaescu, tábornok

Vezérkari főnök:

Panaltescu, tábornok

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigoruan megbüntetettek.

Rendelet

Elrendeli a térparancsnokság, hogy az csztrák-magyar hadseregben szolgálót teljesített összes tényleges és tartalékos tisztek nevük kezdőbetűje szerint a tiszti nyilvántár és helyiségében az alább felsorolt napokon jelentkezni tartoznak:

I. Tényleges tisztek minden nap.

II. Tartalékos tisztek:

Minden	Hétfőn	A-F g bezározlag
"	Kedden	G-M-ig "
"	Szerdán	N-T ig "
"	Csütörtőlőn	U-C ig "
"	Péntelen	D-I ig "
"	Sonbaton	K-P-ig "
"	Vasárnap	R-Z-ig "

Debreczen, 1920 január 30-én.

Térparancsnokság.

A megszállott területek katonai parancsnoksága

7294-920. szám.

Értesítés

Tudomására hozzuk a dohánytermelőknek, hogy a Román Állam, bár a nemzetközi jog alapján kétségtelenül megilletné, a zónaterületén az 1919. évi dohánytermésnek az elrekvirálási jogáról lemond és értékesítés iránti jogát átengedi a magyar hatóságoknak a megszállott zóna közigazgatási költségeinek fedezése céljából.

Debreczen, 1920 január hó 31-én.

Kormányzó-tábornok
MICHAESCU s. k.

A bécsi sajtó a magyar államformáról

Bécs, február 4. A Wiener Tagespost írja: A magyarországi választások eredménye az, hogy az egész ország a monarchia mellett döntött. Az összes szavazatokat a királyság helyreállítása mellett adták le. Semhol sem választottak köztársasági pártot, Magyarországot tehát a mai naptól kezdve királyságnak kell tekinteni, ha a királyválasztás nem is történik meg rögtön. Valószínűleg már a legközelebbi napokban is kormányzó tiszttel fogják felruházni József főherceget vagy Apponyi Albert grófot.

Bécsi kormánykörökben várták a választásnak ezt az eredményét, amely tehát nem volt meglepő. Hangsúlyozták, hogy Magyarország mostani kormányformája épp úgy, mint a jövődöbéli, nem lehet az akadály annak,

hogy a szomszéd állammal gazdasági szövésre lépjenek.

Magyarországgal való gazdasági szerződés megkötése semmiféle akadályt nem utközik és már legközelebb kész lesz. Rámutatnak arra, hogy az entente példája bizonyítja, mennyire mellékes a szövetséges államok kormányformája, hogy a francia köztársaság, az angol királyság és a cári Oroszország minden nehézség nélkül szövetséget köthettek. E nélkülözve nem lehetetlen a Magyarországhoz való politikai közeledés, ha ugyan a csehek és maguk a magyarok nem ellenzik ezt az eszmét. Magyarország és Cseh-Szlovákia között a forgalom valószínűleg Ausztrián át benyomódik le, mert nincs kilitás rá, hogy az eddigannyira ellenséges nemzetek között kereskedelmi egyensúly jöjjön létre.

Apponyi gróf utazása

Budapest, február 4. Apponyi Albert gróf, a békedelegáció elnöke, miután a békeszerződés aláírásának határidejét a párisi főtanács e hó 12-ig meghosszabbította, legkésőbb kedden, 10-ikén Neuillybe utazik.

A nyilvánosság illeme

A hosszú háboru vérözöne, a leveletünk miatt támadt szenvedések, a diadalmas forradalom és a szörnyűséges bolsevizmus, mind egyől-egyig közreműködtek abban, hogy nálunk az emberek lelke bizonyos fokig eldurvuljon, sokaké valósággal elaljasodjon. Mig jóformán minden hónapban soroztak, addig itthon, a front mögött is, minden férfi lezámolt az elpuztulás — ha csak távoli és esetleges — lehetőségével és annál inkább igyekezett kihasználni a még rendelkezésre álló időt. Mikor a küdelemben alul maradvra leraktuk a fegyvert, aléltságba ejtő dermedtség borult ránk, nem törődünk senkivel és semmivel, csak vonszoltuk magunkat éréktelenül tovább. Kész pédájává váltunk a forradalom és kéőbb a kommunizmus halálmadarainak, melyek vijjogva rálótták el karmaikkal ölünk a hitet, a hazát, vagyunkat, erkölcsünket, minden eszményünket. Így jutunk lassanként oda, ahol most vergődünk, amikor lelkünket már bemarta a rozsdás, s érezzük, hogy szinte halálos fásultság zibbaszt bennünket, amiből jó volna kijutni bárhova, bármiképpen...

Természetesen aztán, ha az ilyen állapotú néplélek a nyilvánosság előtt olyan jelenségekben tünetkezik, mint a milyeneket napról napra, itt és ott, fájdalommal és megdöbbenve, haragosan és keserűtérgek között, megszenyűnően és busult gerjedésekre indulva látunk, tapasztalunk. Az élet léhasága uszik majdnem mindenütt a felszínen, mig a neves értékek lemerültek az iszapba, a sötét mélységekbe:

A politika? Csupa pártoskodás és még mindig azok üvöltése hangzik ki a pokoli zürzavarból legjobban, akik bennünket végső elemzésben a vörös uralom ferőjébe hajszoltak, — hát nincs ezekben elegendő illem a tisztességes elhallgatásra és félreállásra? A sajtó? Megbizhatatlan, félrevezető, párt- és osztályérdek harcosa, úgyhogy a szegény olvasó közönség a feléje látó sötétségben lidércfények után kóvályog, mikor egy egy hírek felől, — hát nincs ezekben elegendő illem az igazságos munkára és szorgálásra? A színház? Még mindig tulnyomóan a féslett érzékiség, a csélcsep frilolítás izgató melegya és nem a fenkelt idealok, a nemes művészet méltóságos temploma, — hát nincs benne elegendő illem d'cő hivatásának becsületes teljesítésére? — Az utca? Még mindig a női hús árusítása és a him birakolni vágyó kalandozása ölti be és foglalja el a főhelyet, úgyhogy a doiga után futkarczó lakosok pironkodva, a kövezelől leszorulva loholhatnak tovább, — hát nincs a sétálóokban és ácsorgókban, ténfergőkben és naplopókban elegendő illem az e kölstelen vásár megüntetésére? És így mehetnének tovább, végig a nyilvános élet minden alakulatán, ellevedén fent s végeve lent és hiába kereshetnének a tisztés viselkedés, a szerény fergoldás, az egymást megbecsülés külső és belső jelét: az illemet.

Pedig mindnyájan elii vagyunk a közeletű meghatározással: az ember társaslély. Igen, de ez a legfontosabb tulajdonságunk épen azt köve elitőlünk, kivétel nélkül mindenkitől, a legnagyobb szigorúval úgy az egyestől, mint a tömegtől, hogy egyetlen en berlarsunkat

se botránkozassunk meg sehol és semmiben s ha megkívánjuk a magunk jogait, akkor kötelességünk legyen megvédeni a másokét is. A társadalom nem olyan alakulás, ahol én vagyok az első személy, a mindenkéftől álló, a szokásokat, formákat lábbal tiporható, hanem olyan, amelyben felebarátok érintkeznek egymás megbecsülésével és tiszteletbentartásával. Ezt az illemt sűrűjüket és kívánjuk nyilvános életünkben mindenütt, mert ennek visszatérte is egyik jele lesz a fergeteges idők által elpusztított romok újjáépítésének.

Táviratok

A magyar béke — Ausztriában

Bécs, február 4. A bécsi lapok közül a „Neue Freie Presse”, az „Arbeiter Zeitung” és az „Abendpost” foglalkozik a magyar béke ügyével és ama véleményének ad kifejezést, hogy Magyarország osztoznia kell Ausztria sorsában és el kell viselnie mindazt, amit a szerencsétlen háború előidézett.

Anglia és a németek

London, február 4. A „Daily Express” jelenti: A Németországgal való békés viszony helyreállítását nem fogja követni a németek inváziója, dacára annak, hogy a diplomáciai összeköttetést ismét teljes mértékben felvették. Három év tartamára szigorú szabályok fogják rendezni a német alattvalók tartózkodását Nagybritannia területén. Egyetlen németnek sem engedik meg a partraszállást, ha csak nem rendelkezik a belügyi állami kártyával engedéllyel.

Ezeket az engedélyeket csupán különleges esetekben fogják kiállítani. Három hónapra szólanak és hasonló időtartamra újíthatók meg. Azoknak a németeknek névsorát, akik engedélyt nyertek Nagybritannia területén tartózkodni, a hivatalos „London Gazette” havonta közzé fogja.

Lord Kilmarnock tegnap Berlinbe utazott, hogy elfoglalja a német kormány mellett követi állását.

Orosz harctéri helyzet

Kopenhága, február 3. A bolsevista csapatok Ukrajnában nagy győzelmet arattak. A fehér csapatokat teljesen szétszórták.

Kopenhága, febr. 3. Moszkvából jelentik: A vörösök Kerl Eropolt elfoglalták. A Nemez—rodowi vonalon ketlen Kina határait elérték.

Kopenhága, febr. 3. Ukrajnában jelentik: Proskureff, Budnow és Rovnow kormányzóságokban a parasztokat felgyűjtették. Lengyelországgal minden összeköttetést megszakítottak és kiküldték a szovjetkötársaságot.

Olasz féltékenység Anglia magyar politikája miatt

Róma, febr. 3. Colonna di Cesaro képviselő azt a kérdést intézte a kamarában a kormányhoz, igaz-e, hogy míg Olaszország tartózkodik attól, hogy magyarországi kereskedelmi érdekeit megjavítsa, addig Anglia már most beleavatkozik Magyarország politikájába, hogy magához ragadja a dunai hajózást és kiváltságos helyzetet teremtsen.

Anglia és Hollandia magatartása

London, febr. 3. Az excsászár kiadása rá vonatkozóan londoni hivatalos körökben az a vélemény juttatott tulsulyra, hogy Hollandiára semmiféle gazdasági pressziót sem szabad gyakorolni, hogy ezáltal az excsászár kiadására kényszerítsék. Azt hiszik, hogy a tárgyalások ezután is jegyzékváltás formájában fognak lefolyni, amíg csak végleges választ nem formulálnak. — (Dimineata)

Amerikai magyarok a budapesti tőzsdén

Nagy külföldi érdeklődés a magyar papírok iránt

Budapest, február 4. A szabadságtéri tőzsdépalota soha nem látott mozgalmas élet színhelyévé lett. A magyar bank- és ipari papírokban olyan óriási a kereslet, hogy a vevők egyharmad része sem tudja igényeit kielégíteni. Az árak szédtő gyorsasággal emelkednek felfelé s úgy tűnik fel ez az hausse, mintha valami ellenállhatatlan hajtóerő kergetné az árakat nap-nap után feljebb és fejjebb. Egyik fővárosi lap munkatársa felkereste a tőzsde titkárságát, hogy a szokatlan jelenség okai felől nála érdeklődjék. A titkárság az abnormis hausse-ra vonatkozólag a következő felvilágosítást adta:

— Tény, hogy a budapesti tőzsdén szokatlan és folyton emelkedő irányú hausse van az összes papírokban. — Hasonló hausse-ra alig van példa a tőzsde életében, de a maihoz hasonló gazdasági helyzetben az ország sem volt még sohasem. Majdnem bizonyosra vehető, hogy az értékpapírok iránti kereslet mindaddig nem száll alább, amíg az ország pénzügyi helyzete nem konszolidálódik és amíg a pénzügyi háztartást valamely formában helyre nem hozzuk.

— A magyar papírok iránt oly nagy az érdeklődés nemcsak belföldön, hanem külföldön is, hogy a keresletet lehetetlen kielégítő módon ellátnunk. Az hausse közvetlen oka azonban az, hogy pár héttel ezelőtt Cseh-Szlovákián

keresztül sok milliós megbízás érkezett a tőzsdére.

az amerikai magyar bankárok részéről.

Külföldi honfitársaink fel akarják használni az óriási valutadifferenciát és minden pénzüket hazai vállalatokba fektetik.

— Bécsből is egyre kapnak magyar bankok tőzsdei megbízásokat, melyek főleg a Déli Vasut részvényeire vonatkoznak, de újabb ipari vállalatok papírjait is keresik a bécsiek. Lehet, hogy az angol tőkével konkurrálnak, mely főleg a magyar vasiparban vállal érdekeltségeket.

— Az olaszok a fa-papírokat és a hajózási részvényeket vásárolják.

— A szokatlan és egyharmad alig lecsillapodó hausse semmiesetre sem lehet káros valutajavítási szempontból, nemzeti szempontból azonban már is elővigyázati intézkedéseket vont maga után. A magyar bankok ilyképpen nagyon könnyen kiadhatnák kezükből a magyar vállalatok vezetését, ami semmiesetre sem volna kívánatos. Bank körökben ezért elhatározták a részvénytőkék szaporítását. Eddig a Magyar Országos Központi Takarékpénztár, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, a Magyar Általános Takarékpénztár, a Jelzálog és Hitelbank, az Országos Bank és még néhány középbank emelte fel alapitőkéjét, de utban van a nagybankok tőkeemelése is...

Viz alatt Nyugat-Európa

Lille ismét rombadőlt

Többször megemlékeztünk már arról, hogy Európában az általános esőzések következtében mindenféle árvízfenyegeti a folyók partján épült városokat és azok környékét. Nálunk Magyarország, — hála az Armentesitő Társulatok békebeli csendes, de hatalmas munkájának, — előreláthatólag sikerülni fog az árvíz veszedelmet elkerülni. Nyugat-Európában azonban annál borzalmasabb erővel tör elő az ár és dönti romba az emberi ész és szorgalom nazyszerű alkotásait. A Le Matin legutóbbi számában megdöbbentő képet olvashatunk erről a veszedelemről:

Az az árvízveszedelem, amely néhány hét óta Franciaország északi megyéit fenyegeti, most már ugyiszólván egész Nyugat Európára kiterjedt. A hetek óta tartó esőzéstől a Szajna, Rajna, Marne, Mosel és mellékfolyóik vize óriási mértékben megdagadt. A közvetlen veszedelem Lille városában a legnagyobb. A Deutel folyton emelkedő áradata behatolt az összes városrészekbe. Ma Lille városa teljesen víz alatt áll.

Ez a szerencsétlen város a világhá-

boruban félig elpusztult. A fegyverszünet megkötése után a helyreállítási bizottság legelőször Lille-t építette újjá. Az újjáépített város most alig egy évi fennállás után ismét rombadőlt. — Hasonló veszély fenyegeti Strassburgot, Elzász fővárosát is. Attól tartanak, hogy az Ill folyó kilép medréből. Ebben az esetben az Ill és a Rajna között elterülő mintegy 40 km. hosszúságú terület víz alá kerülne és Strassburggal együtt mintegy 30 község pusztulna el.

A Marne partján épült helységek kivétel nélkül fenyegetett helyzetben vannak. A Szajna is rohamosan nő. Páris külvárosának pincéi már megteltek a folyó szennyes vizével. A Szajna felszine az utóbbi napokban elérte eddigi áradásainak maximumát: a 6 m. 20 cm. magasságot.

A francia hatóságok lázasan dolgoznak a veszedelem elhárításán, azonban egyelőre tehetetlenül állanak a rohamosan növekvő víztömegekkel szemben. Belgiumból és Hollandiából szintén áradásokat jeleznek, úgy, hogy egész Nyugateurópa rettenetes árvíz-kataztrófa előtt áll.

Páris az orosz kérdésről

Két feltétel az árucseréért

A párisi Le Temps hosszú vezércikkben foglalkozik a legfelsőbb tanácsnak lapunkban már ismertett elhatározásával, mely szerint az orosz nép mérhetetlen szenvedéseire való tekintettel hozzájárul ahhoz, hogy Oroszországgal árucseré bonyolítassék le és miután leszögezi, hogy a szövetségesek nem a bolsevista vezetőkhez intézték szavukat hanem „az orosz szer vezetékhez, melyek egyenes összeköttetést tartanak fenn egész Oroszország paraszt-népével.” — két feltételt jelölt meg mint amelyek teljesítéséhez köti a Szajna-parti metropolisznak az akcióban való részvételét.

Az első az, hogy az újösszeköttetés

tisztán és kizárólag gazdasági jellegű legyen. Sem katonai, sem politikai célzat ne juthasson abban kifejezésre. Se a szövetségesek részéről ne szállíthasson egy állam sem hadianyagot „gyógyszer” elnevezés alatt, se Oroszország ne küldhessen az áruk megfizetése címén propaganda-alapot a szövetséges államokba.

— Nem akarjuk, — mondja, — gyanúsítani a két oroszt, aki a legfőbb tanács előtt a kölcsönös segítséget felajánlotta, de éppen a feladat sikerének érdekében nem lehet eléggé komolyan figyelmeztetnünk őket, hogy minden csalafintság mellett legyen megfontolva. — A szövetséges kormányok

ugyanis gondoskodni fognak a legmegfelelőbb ellenőrzésről.

A második feltétel az, hogy a szövetséges hatalmak minden egyes ország egyformán részesedjék úgy az Oroszországnak való szállításokban, mint azon élelmiszerekben és gazdasági terményekben, amelyeket Oroszország fog cserében adni. Itt van helyén a mondás: „Segíts magadon, az Isten is úgy segít rajtad.”

— Reméljük, — mondja, — hogy a francia külügyminiszter kellően mérlegeli a helyzetet és komolyan fog azon munkálkodni, hogy a nemzet érdekei kielégítést nyerjenek. Reméljük, hogy az illetékes körök is sorompóba lépnek és az összes lehetőségeket a francia kereskedelem javára fogják hasznosítani. Akármennyig fog ez akció tartani, egy mindenesetre bizonyos: esztelenek lesznek, akik abban részt nem vesznek, — ott legyünk hát, párisiak!

Mindazonáltal, folytatja a vezércikk, a szövetségesek elhatározása nem mindentűt talált helyeslésre.

Vannak, akik azt hiszik, hogy az orosz terményeket nem lehet szállítani s ha lehet is, Oroszország nem fog azokból végeredményben semmit sem adni. Vannak, akik azért ellenzik, mert félnek a bolsevisták hatalmának ez által való megnövekedésétől, minthogy tudvalevőleg a jelenlegi Oroszországban ők az urak, a vevők és az eladók.

Ezeknek azt feleli a lap, hogy ha a hosszú blokádnak nem volt elegendő ahhoz, hogy a bolsevisták hatalmát letörjék, nem volt elegendő Koltschak, Judenics és Denikin pusztítása sem, hogy lenne akkor ez az akció eszköz arra, hogy azt nagyobbítsa? Talán megtudjuk mi párisiak tiltani az orosz bányáknak, hogy szemet adjanak, hogy vasat termeljenek, el tudjuk mi, rajongói az örök blokádnak érne, hogy legyen csak egy ellenforradalmárja Oroszországnak, aki nem fog szolgálni a szovjetnek? Aligha... Legyünk hát jóindulattal az orosz nép iránt és ne engedjük a szenvedő országot Németország karjaiba menekülni...

Ausztria csatlakozik Németországhoz?

Wien, február 4. A városban óriási tüntetések voltak Ausztriának Németországhoz való csatlakozása érdekében, mert csak így menekülhet meg Ausztria a biztos éhhaláltól.

Bauer és Ellenbogen lelkes beszédekkel mondtak.

Általános választások Jugoszláviában?

Belgrád, február 4. Az ország egész területén megkezdődtek az általános választások. Boszniában és Hercegovinában eddig a parasztpárt kapott legtöbb mandátumot, hasonlóan Szlavóniában is. A választások a legelőjesebb rendben folynak.

Lenin

és az olasz szocialisták

Rómából jelentik: Lenin az olasz szocialista párthoz újabb levelet intézett, amelyben arra buzdítja a pártot, hogy ne siettesse a forradalmi mozgalmakat, amelyeknek semmi kilátása sincsen a sikerre és amellelt kompromittálhatná Szovjé-Oroszországot, amely ezidőszereppen a polgári államokkal való békekötésre törekszik. Az Epoca szerint az olasz szocialista párt vezetősége ezt a levelet titokban tartja. (Temps)

HIREK

Értesítjük olvasóinkat, hogy átmeneti papirhiány miatt f. hó 7-étől kezdődőleg lapunk csak fél terjedelemben, két oldalon jelenhetik meg. Ez idő alatt egyes példány ára 40 fillér lesz.

Remélni szeretnők, hogy ez átmenet alatt sikerülni fog annypapirhoz jutnunk hogy kedves olvasóinkat és barátainkat a mainál is bővebb terjedelemmel kárpótolhassuk

— Az igazolványok ügye. A román prancsnokság által elérgdelt arcképes igazolványokra vonatkozólag Csobán András főlevéltáros felhívja a város 12 éven felüli lakosságát, hogy saját aláírásával ellátott arcképét készen tartsa akkorára, mikor aláírásra kerülnek az igazolványok. Az igazolványok kiosztását külön hirdetményben fogja a hatóság tudtúl adni. A szegény sorsu lakosságot és azokat, akik nem tudnak fényképet szerezni, ha ezt igazolják, felmentik az arcképkötelezettség alól. Akik f. év január 19-ig a lisztiroda nyilvántartásában nem voltak benne, cédulára írják fel vezeték és keresztnévüket, lakásukat, foglalkozásukat, életkorukat és nemzetiségüket és azt fényképükkel együtt hozzák el, mikor erre hirdetmény utján felhivatnak.

Az igazolványért 4 koronát kell fizetni,

— Kirendelés. Az alsóspán Bára Mihály volt derecskei jegyzőt Vámos pércsre rendelte ki.

— Adományok a ref. kollégiumnak. A debreceni ref. kollégium anyagi ügyeinek rendezésére és biztosítására megindult mozgalom napról napra nagyobb arányokat ölt. A polgármester kezéhez ujabban a következő adományok folytak be: Debreceni Hitelbank 2000. Mihalovits Jenő gyógyszerész 500, dr. Markovits Elemér és dr. Balkányi Miklós 300—300 korona, dr. Fejér Ferenc (5 éven át) és dr. Kardos Samu 200—200 korona. Márk Endre polgármesterhez intézett leveleikben hálával emlékeznek az ősi kollégiumra a volt diákok, még a nem keresztények is.

— Kereskedők, iparosok stb. figyelme. A múlt év november 20-án kelt 21572—1919. számú szabályrendelet minden oly közszükségleti cikket, gyártmányt és nyersanyagot, melyek a városból kiszállítatnak, illetékezés alá vont. Felhívom tehát a kereskedőket és iparosokat, valamint a város minden lakóját, aki csak alkalmasszerűleg is foglalkozik adásvevéssel, hogy a városból kiszállítandó cikkek eladása esetén állítson ki szabályszerű és hű számlát s azt illetékkiszabásra a közlelmezési ügyosztálynál mutassa be, mert akár illetékre való bemutatás elmulasztása, akár a számlákban nem való értékek feltüntetése esetén büntetésnek és bírágolásnak van helye. Debrecen, 1920. február hó 4. Zöld, tb. tanácsnok.

— A budapesti „Ujságírók Egyesületéből” kizárt hírlapírók. Az „Ujságírók Egyesületé”-nek választmánya január 20-án foglalkozott a kommunizmus idején kompromittált újságírók ügyével s a fegyelmi tanács javaslata alapján összesen 28 hírlapírót zárt ki köréből. A kizártak között találjuk: Kunfi Zsigmond, Gábor Andor, Veress Mihály, Kálmán Henrik, Reinitz Béla, Kéri Pál Bédi-Schwimmer Róza stb. neveit. Utóbbi a lapokban tiltakozik a kizárás ellen, mert a kommunizmushoz köze nem volt, másrészt a választmány az ő meghallgatása nélkül határozott ügyében.

— Beszámolás. A veszett kutya által megmárt Vigvári Lajos 10 éve fiúcska gyógykezelési költségeire begyűlt 1086 koronából ezer koronát átadott a „Hajdúföld” szerkesztősége dr. Herpay Gábor hajdúvármegyei levéltárosnak, hogy Vigvári Sándor mikepércsi földműves részére a községi elüljáróság úján kézbesítse. A megmaradt összeget a „Hajdúföld rögtönsegély-alap”-jába helyezték, hogy adandó alkalommal azonnal segíthessünk. Még egyszer fogadják hálás elismerésünket és köszönetünket egy a nemeslelkű gyűjtők, mint a jószívű adakozók, akik keresztényi kötelességüket teljesítették. A még esetleg befolyó összegeket a „Hajdúföld rögtön segély-alap”-jába fogjuk utalni.

— Fegyelmi ügyek a városnál. A város fegyelmi választmánya kedden délután 4 órakor tart ülést. Több, fegyelmi ügyben fognak itélkezni.

— A Salgótarjáni tőkeemelése. Mint Budapestról értesülünk, a Salgótarjáni Köszönbánya Rt. Chorin Ferenc dr. főrendiházi tag elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy részvénytőkéjét a megnövekedett üzletmenetre és a szükséges beruházásokra való tekintettel 6,6 millió koronával felemeli. E célból 33 ezer darab bemutatásra szóló, egyenként 200 korona névértékű új részvényt bocsájt ki oly formán, hogy abból 5:1 arányban 26,400 darabot juttat a régi részvényeseknek, 6600 darabot pedig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank égisze alatt álló bankkonzorcium vesz át. A részvények kibocsájtási ára 2500 korona és 20 korona költség.

— Eladták a temető fáit is. A városi tanács a Dobozy-temető kitermelésére alkalmas fáit eladta 2500 koronáért. Szomorú dolog, hogy a temető fáira is rákerült a sor, de jobb, ha eladják, mint ellopják.

— Athelyezés. A földmívelési kormány Sargoth Jenő gazdasági főfelügyelőt a hajdúvármegyei gazdasági felügyelőséghez helyezte át, egyben megbízta a felügyelőség állattenyésztési és tejgazdasági ügyeinek önálló vezetésével. Sargoth Jenő kiváló szakember és a háború előtt is a debreceni gazdasági felügyelőség vezetője volt.

Apponyi és a sajtó

Budapest, február 3. A sajtó képviselőinek ama kérésére, hogy ismertesse meg velük a békeszerződés tervezetere adott válasz tartalmát, Apponyi gróf ezeket mondta az újságíróknak:

— Ezekben a tragikus komoly napokban nem indiskréciók, nem szenzációk közlésével tehet szolgálatot a sajtó a sokat szenvedett országnak és népnek, hanem a komoly, fokozott termelő munkára való buzdítással.

a megfeszített munkával a párt-, felekezeti és osztályharcok teljes megszüntetésével tudjuk csak helyreállítani a bolsevizmus által elpusztított országot. Ezt a mentést kell hangoztatni most mindennap a magyar sajtónak.

Védekezés a bolsevizmus ellen

Páris, február 4. A Petit Parisien egy londoni jelentése megerősíti azt a híradást, hogy a népszavazás alá kerülő németországi területekre rendelt katonaságot nem oda, hanem a Kaukázusba küldik az oitani köztársaságok és India védelmére. A Németországba szánt tizenegy zászlóalj helyett csak három megy Németországba.

Washington, február 4. Londoni és római jelentések szerint a főtanács elhatározta, hogy 260 000 főtnyi válogatott hadsereget küld a Fekete tenger mellé hogy a Kaukázusmenti országokat a bolsevisták ellen megvédelmezze.

Eisner gyilkosának megkegyelmeztek

Bázel, február 4. A bajor minisztertanács gróf Arco Valley, Kurt Eisner volt bajor mi iszterelnök gyilkosának halálbüntetését kegyelem utján egyhangulag életfogytiglani fegyházra változtatta át (L'Humanité.)

— A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club folyó hó 14-én fényesnek ígérkező műkedvelő művész-estélyt rendez a Vigszínházban, melynek keretében városunk urti társadalmának legkedveltebb műkedvelői lépnek fel válogatott műsorral. Szoboszlay Ágnes Liszt Nandine, Wolff Gitta, a kis Nedeczky Baba, mind olyan nevek, melyek előre garantálják a teljes sikert. A műsoron egyfelvonásosok, zene- és előadósok váltakoznak válogatott ö szeálistásban. Jegyeket előjegyezni az Egyetemi Kör helyiségében lehet.

— Ki fizesse a temetési költséget? A múlt év tavaszán Szálkay és Gacsárdy nevű honvédek elesetek a csucsai vonalon. A hősi halottakat akkor hazaszállították és katonai pompával eltemették. A temetési költségeikért (2387 K.) a Dankó féle temetkezési intézet a városi tanácshoz nyújtotta be a számlát de a tanács a kifizetést azzal tagadta meg, hogy a temetést nem a város rendelte, hanem állítólag Handler Gyula a forradalom alatt volt kormánybiztos főspán.

— A japán nők ideálja. A „Sukowo-Gohano” című japán lap, mely magyarul „Az erényes asszony” címet viselhetné, körkérdést intézett a japán nőkhez arra nézve, hogy milyen tulajdonságokkal kell bírni egy ideális férfinak. Sok válasz érkezett az érdekes kérdésre, melyek között az érdekesebbek a következők: 1. Ne sokat törődjék a ruhájával és külsejével. 2. Férfias külseje legyen, de nem szabad kővérnek lenni. 3. Ne bizalmasodjék más asszonyokkal. 4. Mindég értelmesen, világosan beszéljen. 5. Gyors elhatározása legyen. 6. Egy ideálja legyen. 7. Ne mutatkozzék a konyhában. 8. Ne bírálgassa az asszonyok fizuráit és toilettjét. 9. Ne pazarolja idejét arra, hogy izlésével az asszonyoknak eldicsekedjék. 10. Ne legyen féltékeny.

— Községi takarékpénztár Hajdúsámsonban. Hajdúsámson község képviselő testülete Kruppa Antal főjegyző indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy községi takarékpénztárt létesít. A szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjesztették a vármegyéhez.

— Sajtóhiba került tegnapi vezércikkünkbe. E helyett, hogy „elmaradtak a tűzhegyek”, ez olvasandó „elhamvadtak a tűzhegyek” stb.

— A világ legnagyobb kölcsöne. Angol lapok jelentik, hogy Lord Grey, Anglia amerikai nagykövete, akinek Amerikából való visszatérést csak nemrégiben különböző kommentárokkal kísérte a világsajtó: azért jön vissza Amerikából, hogy beszámoljon kormányának arról a fényes eredményről, amellyel sikerült neki Amerikában egy 15 millárd dolláros kölcsönt szerezni Anglia részére. Valószínű, hogy e kölcsönre, mely eddig a világ legnagyobb kölcsöne, nem kizárólag Angliának van szüksége, hanem részesezni fog belőle Franciaország, Belgium, Olaszország és egyéb kisebb szövetséges államok is.

— Kimerült a szegényalap. A városi szegényház gondnoka jelentést tett a városi tanácsnak, hogy sörgősen 30 pár csizmára és 300 darab törülközőre van szüksége. A tanács a rendelkezésre álló 3500 koronát kiutalta a gondnoknak, azonban ez a pénz oly csekély, hogy még 10 pár csizmára sem elegendő.

— Vadászni lehet február hó 15-ig. A polgármester Herkely Gyula és társai kérésére, a husinségre is tekintettel, a nyulra való vadászatot február 15-ig megengedte.

— Pódlás büntetések kihágásokért. A rendőrség Sós Gáborné, mert a 25 k-ra maximált körtét 3 koronáért adta, 15 napi elzárásra és 300 kor. pénzbírságra ítélte. Helybenhagyták. — Vas Izidor szatócsot, mert iparengedélye nem volt és árjegyzékét nem függesztett ki, 500 és 100 koronára bírságot a rendőrség, a városi tanács 1000 és 200 koronára emelte fel. — Bojtor Istánt, mert engedély nélkül lisztet szállított, 30 napi elzárásra és 1000 korona pénzbírságra ítélte a rendőrség. A városi tanács helyben hagyta. — Paul Béla és Kapusi Sándor a közfogyasztásra szánt sertéseket nem szolgáltatott be, a rendőrség 8—8 napi elzárásra, továbbá Paul 300, Kapusi 500 K pénzbírságra ítélte, a városi tanács helybenhagyta. Csöre Mihályt téffel árdragításért 2 napi elzárásra és 100 K pénzbírságra ítélte, a tanács jóváhagyta. — Kelemen István borbély a vasúti állomáson hatósági közegnek adta ki magát és a vidékről bejövőköt tojást és egyéb élelmiszereket vásárolt, a rendőrség 100 K pénzbírságra ítélte. A városi tanács a kétszeresre emelte föl a bírságot.

— Verekedők az esküdtszék előtt. Az elmúlt év március 13-án történt, hogy Komor Mihály és Nagy András szabadságos katonák Téglás határában agyonverték Tólos Jánost, míg ennek társát Kardos Józsefet súlyosan megsebeztek. A debreceni törvényszék esküdtszékének bírósága Ujfalusi József törvényszéki bíró elnöklété alatt tegnap tárgyalta ügyüket. Lapzártakor a tárgyalás folyt. — Ítélet a késő délutáni órákban volt.

— Hajdunánás is gátat vet az idegenek letelepülésének. A debreceni példa nyomán Hajdunánás képviselőtestülete elhatározta, hogy a letelepülni akaró idegenek községi kötelekbe való felvételi díját felemeli. A díj legalább ezer és legfeljebb tízezer korona. A városi tanács csak különös méltánylást igénylő esetekben állapíthat meg kevesebbet. Aki hajdunánási női ves feleségül, vagy más községbe költözött, de nánási leszármazását igazolja, a díj felét fizeti. A módosított szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjesztették a vármegyéhez.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigoruan megbüntettetnek.

— **Kihágási ítéletek.** Egész sereg kihágási ügyben hozott csüddöröknön másodfokú ítéletet a városi tanács. Helybenhagyták a rendőrség által kiszabott alábbi büntetéseket: Spiró Samuelné Goldstein Regina árak meg nem jelölése, tisztatlansága és engedély nélküli árusításért 500, özv. Varga Györgyné engedély nélküli árpavásárlásért 250, özv. Varga Istvánné tejnek engedély nélküli kiadásáért, árjegyzék ki nem függéséért és üzletten való lakásért 60, özv. Pinczés Jánosné uborka árdragításért 100, özv. Gombos Ferencné őszi barack árdragításért 300, Meleg Bócsi Erzsébet engedély nélküli iparüzésért 100, Vaszilievits Miklós né feles káposzta árdragításért 100, Rosenbergné Mórné engedély nélküli tejárusításért és árjegyzék ki nem függéséért 320, Szép Dezső hatósági közeg megsértéséért 20, Káposztás Imre járda nem leucolásáért 5, Udvarhelyi Balázs szennyviznek az utcára bocsátásáért 10, Kálmárczhelyi Károly üzletének tisztatlanságáért 40, Klein Ignác árjegyzék ki nem függéséért 300, özv. Rozter Öcönne iparergény ki nem függéséért 20, Brunner Gyula vasárnapi munkaszünet be nem tartásáért 30, Titonelli Miklós munkáinak a betegségyelzöbe késedelmes bejelentéséért 20 és 20, Paszterák Antal betegségyelző járulék nem fizetéseért 70, Szalai József engedély nélküli iparüzésért 50, Bagdy István, Gönczy József, Böszörményi Pál és Blatter József iparostanoncaik rendes iskolázta ásának elmulasztásáért 40—40, Goldschlager József péksüteménynek engedély nélküli árusításáért és üzleti tisztatlanságáért 750, tilos eidei legeltetésért Frank Kálmán 60, Tóth György 35, Hüse Gábor 23, Bleier Mór 16, Jándi Bálint 21, Nagy Ferenc 16, Mozsár József 10, Sárcsy Miklós lisztnék jegy nélküli és drágán vásárlásáért 40, Hirsch Józsefné libával láncolásáért 500, özv. Szabó Józsefné szappandragításért 60, Csonó Lajos más földjen való legeltetésért 50, Alföldi Károly és Kis Károly engedély nélküli bál rendezéséért 100 és 50, Ornstein Herrik engedély nélküli iparüzésért 100 kor., Rosenberg Efrain borláncolásáért és árdragításért 800, Jency Eszter tuó árdragításért 220, Molnár Albert és János termékekészleteik feltárasának megtagadásáért 1600—1600 korona pénzbizságra

— Karácsonyi album a Horty indulóval kapható 24 koronáért Antal-fynál.

Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-u. 11

Színház
Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ Dr.

Csokonai színház:
Pénteken B) bérlet: Luxemburg grófja, operett.
Szombaton délután: Lili bárónő, operett.
Szombaton este C) bérlet: Luxemburg grófja, operett.
Vasárnap délután: Boccaccio, operett.
Vasárnap este: Luxemburg grófja, operett.

Vigszínház:
Pénteken: Nincs előadás.
Szombaton: Trilby, dráma.
Vasárnap délután: Kikapós palikárur, bohózat.
Vasárnap este: Trilby, dráma.

* **Furcaság.** A heti nűsoron azt hírcelik, hogy szerdán este a Csokonai színházban egy vigjáték megy: a Királyné n. ulat. Szerdán reggel a Kőrsta leny operettet „mordják be” újságokban és kárikáikban és színté kerül — a Piros tugsyleris. És ma nem először iméllődik meg ez a színházi képtelenség. — Külöben nem a Piros tugsyleris ellen van szauk, anelyet lelcs gyönyörűséggel nézett végig a

közönség s mi is mindig szívvel, lélekkel üdvözlünk a deszkákön, — mert mi árasztatna nagyotb fényt és melegséget lelkünk világába, mint a te tiszta és egyszerű költészeted dalias, drága népünk?

(Színházak és mozgószínházak jelentése)

* **Luxemburg grófja,** operett ma először kerül színpadra Honthy, Hilbert, Kaldor, Szigeti Jenő, Várnai főszereplésével.

* **Lili bárónő** mérsékelt helyárrakkal szombaton délután kerül színpadra a Csokonai-színházban.

* **Trilby** kerül felelevenítésre szombaton a Vigszínházban. A nagyszabású izgalmas dráma iránt nagy az érdeklődés. A címszerepet Kovács Lulu játssza. Svengáli pedig Bihari Ákosnak egyik leghatásosabb szerepe. Váradi Lajos, László Gyula és Bihari László játszanak még nagyobb szerepeket.

* **Kikapós patikárus** című pompás kacagtató bohózat vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal kerül színpadra a Vigszínházban.

* **Artista-dráma az Apollóban.** A fekete sikkó című három felvonásos rendkívül érdekesítő artista-dramát mutatja be az Apollo. Előadások 6 és 8 óraker.

* **Férfiest az Arany Bika mozivarietében.** Szenzációs új piros színlapos, pikáns műsort mutat be ma este a Varieté. Színrekerül egy eredeti Steinhard bohózat: „A szerencsés könyvelő” vagy „Jelenet a színész- és varietéügynökségben”, ezenkívül közkinvátra „Az eresz alatt” című nagyszerű operett. A magánzámok, kuplék és táncok szintén újak. Előadás fél 9-ker.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigoruan megbüntettetnek.

NEM VAGY

JÓ MAGYAR EMBER,

**HA NEM A
KERESZTYÉN
: LAPOKAT :
TÁMOGATOD**

Kiadja:
**MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ-
VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**
E számért a főszerkesztő felelős.

Forgách István
művészmester Bádógos-u. 4.

Kertlakás
3 szoba, konyha, kamara, pince, istálló, szőlő, gyümölcsös vete-ményes, park és baromfiudvarral azonnali átvételre eladó
Dezső László irodája Ma-róthy György-utca 19. sz.

Zöldfa-utcán
4 szobás egyszerű kis ház nagy udvarral eladó
Dezső László irodája Ma-róthy-utca 19. sz.

APOLLO

Péntek—Szombat—Vasárnap
Február 6—7—8

A fekete sikkó
Artista dráma 3 felv.

A kőszívű apa
Eletkép 2 felv.

Előadások 6 és 8 óraker.

Arany Bika Mozivarieté

Péntek
A szerencsés könyvelő
Pikáns bohózat, Steinhard darab

FÉRFI-EST
Új pikáns magánzámok

Eresz alatt
operette. Irta: Emőd Tamás

Zenéjét: Marthon Géza.
Előadás fél 9 óraker.

Gallérok

kézelők, férfiingek mo-sását keményre és fényesre vasalását, ruha és kalapok festését 8 nap alatt készítek
Egyháztér 5. sz.

Kerítés

Vassodrony szövet

(GÉPFONÁSU)
Bármilyen mennyiségben legújanyosabb árban raktáron különféle méretek készen. — Különleges méretek rendelés esetén azonnal elkészülnek. —

Gibás Ferenc gépműhelye
POLGÁR. (SZABOLCSVÁRMEGYE.)

Académie

Internationale

Széchenyi-utca 42. sz. I. em.
Francia Angol Német Olasz Román Magyar magánórákban és tanfolyamokban
Új tanfolyamok minden hó elsején!!
A tanfolyamokra csakis általános műveltséggel rendelkezők vétetnek fel. ::

Tölgy és Akácza

ölenként és aprítva házhoz szállítva minden mennyiségben a legolcsóbb napi árak mellett kapható
EMERICH VILMOS
mész, cement, építési és tűzifaanyag-kereskedő, valamint vízvezeték, csatornázási, szivattyúkezelési és cement-iparvállalata
Központi iroda: Hatvan-u. 10.
Telep Újvárosi-u. 5. A gyermekmenhely mellett.

Apró hirdetések

Hétköznapokon tíz szóig 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szóig 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik

Kifutó jó fizetéssel azonnal felvétetik lak-punk ki-dóhiva alában.

Eladó Varga kert Kele i sor 7. s ám alatt 1000 négyszögöl telek, rajta levő 50 méteres barakk és teleket környező 3 méter magas deszkakerítéssel. — Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth u. 17.

Bérbeadó 2000 hold Illye Bihar egye. Értekezni Miskolczy Jenő.

Debreczeni Gazdák Bankja

Kossuth-utca 17. sz. kölcsönököt folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad és betét-kamatot ad Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Bélyegeket élyegsorozatokat veszek, eladok, cserélek. Széchenyi utca 55. Mindennap délután 2—4 ig.

Borseprüt veszek 5 litertől feljebb magas napi árban Agárdi-utca 10. II. ajtó.

Eladó házhelyek 200—300 négyszögöl területék a Gyermekekmenhely mellett Mester-utca végén Csige kert-utca és Balmazújváosi utca — frontál. — Értekezhetni Gazdák Bankjánál Kossuth-u. 17.

Gyermekleány gyakorlott kerestetik vidékre Kossuth-utca 53. szám.

Debreceni iparosok

Gummibélyegzőti
és mindenféle vésést készít Paulo
vénők B thányi-utca

Blattner József Csapó-u. 1
üvegezési és képeretkészítési vállalata tükrök és kész ablakok nagy raktára.

KOROS SÁNDOR
férfi-szabó üzletébe Piac-u. 69. sz.
! Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

KÖVARI MIKLÓS
szücsmeister, Honvéd-utca 32.
Elvállal mindenféle szücsmunká és vadbőrök kikészítését.

KISS FERENCZ
női szabó Piac-utca 56. szám
Izléses munkát jutányosan készít

Akác és Tölgyfát
minden mennyiségben azonnal szállítok ölenként, aprítva akácfa 72, tölgyfa 65 korona méter-mázsánként házhoz szállítva

Polyánszky Oroszt
tűzifakereskedő
Mihlós-utca végén, Szoboszlói-utl és Piac-utca 58. szám.

Cenzurat de Subit. HORIA.